

Začal unikátní cyklus přednášek nazvaný Koupím si dítě

18.3.2025 - | Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

**„Vysoká škola je veřejným prostorem a o této problematice je nutné veřejně hovořit,“
„Otvírá tato témata citlivě a objektivně, takže i zde zazní informace, které lze doložit,“
„Velmi si vážím opory, kterou mám na fakultě i na Jihočeské univerzitě, protože není
snadné podpořit někoho, kdo se věnuje politicky velmi citlivým tématům,“ „Jsem moc ráda,
že tito lékaři a embryoložky přišli, protože díky tomu dostaly v diskusi slovo všechny
strany,“ „Nejsem odpůrkyní umělého oplodnění, ale vadí mi, v co se to vyvinulo,“ Příští
akce z cyklu KOUPIM SI DÍTĚ:**

Ve zcela zaplněném přednáškovém sále Zdravotně sociální fakulty začal v pondělí 17. března přednáškový cyklus nazvaný záměrně provokativně Koupím si dítě. Cyklus, který bude pokračovat letos na jaře ještě dvakrát, zahájilo promítání dokumentu České televize „Reprodukce 2.0“, který byl natočený v roce 2023. Akci uspořádal Ústav humanitních studií v pomáhajících profesích ZSF JU, odbornou garantkou je docentka Hana Konečná ze ZSF JU. Hosty prvního setkání byli dva investigativní novináři z Prahy: dokumentaristka a autorka tohoto snímku Kateřina Hrochová z České televize a redaktor Českého rozhlasu Vít Kubant. Oba se problematice asistované reprodukce podrobně věnují řadu let. Pozvala je doc. Hana Konečná, která debatu moderovala a přispěla do ní svými mnohaletými zkušenostmi s tímto tématem, a to i v mezinárodních souvislostech.

V úvodu přítomné uvítala děkanka ZSF JU dr. Ivana Chloubová, podle níž diskuse o asistované reprodukci v širokých souvislostech na akademickou půdu patří. „Vysoká škola je veřejným prostorem a o této problematice je nutné veřejně hovořit,“ zdůraznila a ocenila neutuchající aktivitu, sílu a energii doc. Konečné, která se těchto ožehavých témat nebojí, v této oblasti vědecky bádá a hovoří o tom i ve své výuce. „Otvírá tato témata citlivě a objektivně, takže i zde zazní informace, které lze doložit,“ zdůraznila děkanka. Hana Konečná loni získala cenu rektora právě za popularizaci vědy a mezioborovou diskusi. Je mj. členkou Bioetické komise Rady Evropy či Etické komise Ministerstva zdravotnictví ČR. Složitému tématu asistované reprodukce a jejích rizik se věnuje mnoho let a snaží se srozumitelně oslovovat i veřejnost. „Velmi si vážím opory, kterou mám na fakultě i na Jihočeské univerzitě, protože není snadné podpořit někoho, kdo se věnuje politicky velmi citlivým tématům,“ podotkla Hana Konečná.

Velmi ji potěšilo, že na fakultu přišli v pondělí i zástupci Sanatoria ART a Centra asistované reprodukce PRONATAL Repro z Českých Budějovic, kterým ráda dala slovo, aby vyjádřili své názory a zkušenosti. „Jsem moc ráda, že tito lékaři a embryoložky přišli, protože díky tomu dostaly v diskusi slovo všechny strany,“ zhodnotila doc. Konečná, která je pozvala i na příští akce tohoto cyklu. V publiku byli i další lékaři a také hodně studentů, a to i z jiných fakult JU. Iniciátorka této akce zdůraznila, že asistovaná reprodukce je velmi komplikovaná procedura, která přináší mnoho etických dilemat. V České republice je nyní asi 46 klinik asistované reprodukce, jejichž roční obrat dosahuje miliardových hodnot. Nabízí se proto otázka: Jde ještě o medicínu, nebo o byznys bez etických pravidel?

Film Reprodukce 2.0, který trval téměř hodinu, přítomní pozorně zhlédli a poté se rozproudila velmi živá a pestrá debata. Režisérka Kateřina Hrochová vysvětlila, že se tematikou zabývá už od 90. let. „Nejsem odpůrkyní umělého oplodnění, ale vadí mi, v co se to vyvinulo,“ konstatovala. Na tomto dokumentu pracovala dva roky a na základě veřejné výzvy vyslechla zkušenosti stovky párů, které se snažily o dítě. Dovyprávěla osudy lidí, kteří vystupovali ve filmu, a nyní o těchto svých zkušenostech

píše knihu. Zároveň prý vznikají další knihy na toto téma a zabývá se jím i několik současných seriálů – například na ČT nyní běží Děcko, což je seriál rozebírající problematiku náhradního mateřství. I o něm bude řeč na druhém setkání z tohoto cyklu, který se koná v Jihočeské vědecké knihovně v pondělí 24. 3. od 18:30. Třetí jarní pokračování se zaměří hlavně na genetiku, a to v úterý 15. 4. na stejném místě také od 18:30.

Na jarní cyklus chce doc. Konečná poté navázat ještě na podzim, a to pravděpodobně v kampusu Jihočeské univerzity. Téma je totiž mimořádně aktuální právě v této době, neboť loni v červenci vstoupila v platnost EU legislativa regulující oblast využívání částí těla jednoho člověka pro léčbu jiného člověka. Implementace do legislativ členských států má být dokončena v polovině roku 2027, takže nyní je důležité období pro veřejnou diskusi, která se týká vývoje celé společnosti.

Příští akce z cyklu KOUPÍM SI DÍTĚ:

Pondělí 24. 3. 2025 Přednáška „Asistovaná reprodukce jako nástroj tvorby rodiny“ – o etických dilematech náhradního mateřství s psycholožkou/bioetičkou doc. H. Konečnou ze ZSF JU a německou publicistkou Birgit Kelle, autorkou knihy "KOUPÍM SI DÍTĚ: Nedůstojný byznys s náhradním mateřstvím", která nyní vychází v českém překladu. **Místo konání: JIHOČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA**, Lidická 1, České Budějovice, od 18.30 h

Úterý 15. 4. 2025 Genetická genealogie jako zpětná vazba pro umělé oplodnění s dárcovstvím. Promítání dokumentu „Darované děti“, který uvedou jeho autoři, dokumentaristka Kateřina Hrochová z ČT a publicista Vít Kubant z ČRo. Přednáška „DNA a genealogie“ bioinformatičky Michaely Nekardové z Kriminálního ústavu Policie České republiky. Hostem bude jeden z protagonistů filmu, který se narodil díky darované spermií a hledá genetického otce. Diskuse. **Místo konání: JIHOČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA**, LIDICKÁ 1, od 18.30 h.

<https://www.jcu.cz/cz/univerzita/aktualne/zacal-unikatni-cyklus-prednasek-nazvany-koupim-si-dite>